

ת"פ 33913/01/19 - מדינת ישראל נגד אנס שמלה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 33913-01-19 מדינת ישראל נ' קשק(עציר)
ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

2. אנס שמלה

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד איריס פיקר

ב"כ הנאשם: עו"ד יזהר קונפורטי

גזר דין

רקע

1. הנאשם 2 (להלן: "הנאשם") הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:
 - א. **סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה בצוותא חדא**, לפי סעיף 332(2) יחד עם סעיף 29(ב) בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק").
 - ב. **גניבת רכב בצוותא חדא**, לפי סעיף 413ב(א) יחד עם סעיף 29(ב) בחוק.
 - ג. **נהיגה ללא רישיון נהיגה**, לפי סעיף 10(א) יחד עם סעיף 62(1) בפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961.
 - ד. **נהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף**, עבירה לפי סעיף 2(א) בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970.
2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, בלילה שבין 1.19.3-2 הנאשם, ביחד עם אחרים, גנבו רכב מסוג דאצ'יה. בהמשך אותו היום בשעה 7:00 נהג הנאשם ברכב ללא רישיון וללא פוליסת ביטוח והנאשם 1 ישב לצדו במושב הנוסע. בשעה 7:05 התקבל דווח במשטרה על רכב גנוב מסוג דאצ'יה שחצה את צומת בית ליד לכיוון מזרח. שוטרים שהיו ברכב משטרה בכפר יונה, הבחינו בנאשמים בתוך הרכב. הנאשם הבחין ברכב המשטרה, ונמלט בנהיגה במהירות גבוהה לכביש 57 מזרח, למרות שהשוטרים כרוזו לו לעצור. הנאשם המשיך בנסיעה מהירה תוך עקיפת כלי רכב וחצית רמזור במופע אור אדום. **בשעה 7:15 פנה במהירות**

בכביש 57 ימינה לכביש 562, כשהוא לא נותן זכות קדימה לרכב מסוג שברולט שפנה שמאלה ברמזור בו מופע אור ירוק והתנגש בו בעוצמה. מעוצמת ההתנגשות התהפכו שני הרכבים על צידם ושלט דרכים גדול שניזוק מהתאונה נפל בעוצמה על הרכב המשטרתי. כתוצאה מהתאונה, אב ובתו התינוקת ילדת 2017, נלכדו ברכבם והנאשמים נלכדו ברכב הדאצ'יה. למקום הוזעק צוות כיבוי אש שחילץ יחד עם השוטרים את יושבי כלי הרכב וצוות מד"א פונה את האב ובתו לבית החולים. לאב נגרמו פצעי שפשוף, וזכויות חדרו לתעלת השמע באזנו. לשוטר שסייע בחילוץ של הלכודים, נגרמו חתכים משמשות הזכויות. לרכב השברולט נגרם נזק בסך כולל של 53,181 ₪ וכן נגרם נזק כבד לרכב הדאצ'יה.

3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן והופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן, ללא הסכמה לעונש.

לשם השלמת התמונה, הנאשם 1 הורשע בביצוע עבירת גניבת רכב בצוותא חדא והוא נדון במסגרת הסדר טיעון לעונש של 9 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה וקנס בסך 1,000 ₪.

תסקירי שירות המבחן

4. על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם בן 20, מתגורר בבית משפחתו ועובד בתחום האינסטלציה. נשר ממערכת החינוך בתום 10 שנות לימוד, על רקע בעיות חברתיות והתנהגותיות ומעורבותו באירועים אלימים. בגיל 16 החל לצורך חומרים פסיכו-אקטיביים והתנסה בשתיית אלכוהול וקנאביס באופן מזדמן, ובהמשך החל לצרוך סמים הזייתיים. הסביר כי השימוש בסמים היה לצורך הגברת ביטחונו העצמי וחשיפה לסביבת צרכני סמים. לדבריו על רקע ההליך הנוכחי הפסיק לצרוך סמים. בדיקת שתן ראשונה שנערכה לו נמצאה ללא שרידי סם. הנאשם מוכר לשירות המבחן לנוער משנת 2016 ובהמשך משנת 2018, אז התקשה בשיתוף פעולה, כשהוא לא הגיע למרבית הפגישות אליהן זומן. בפגישות שקיימו עם הוריו הם ביטאו חוסר אונים בכל הקשור ליכולתם להשפיע על הנאשם ולהציב לו גבולות. בהליך המעצר התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתקשה בדחיית סיפוקים וממוקד בסיפוק צרכיו המיידיים, גבולותיו הפנימיים רופפים והוא אינו נענה לגבולות חיצוניים המוצבים לו. הנאשם נעדר הרשעות קודמות. ביחסו לעבירה, הנאשם הודה ונטל אחריות מלאה למעשיו בעבירה, הסביר כי ברקע לביצוע העבירות, בקשה מחבר להעביר רכב גנוב לשטחי הרשות הפלסטינית, לה נענה והסביר מעשיו על רקע קשריו השוליים. הנאשם הביע חרטה על מעשיו וכיום מבין את ההשלכות האפשריות של מעשיו. מסר שלא התכוון לפגוע באף אדם והסביר שנהג באופן מסוכן על רקע תחושת לחץ וחוסר שיקול דעת. מסר כי במסגרת שהייתו במעצר בית, ערך שינוי באורח חייו, צמצם את קשריו השוליים ומשקיע בייצוב תפקודו התעסוקתי. לדבריו הוציא רישיון נהיגה. בסיכום התרשם שירות המבחן שבשנים האחרונות הנאשם מתפקד בחוסר יציבות, מתקשה בהסתגלות ומגלה מעורבות שולית. כיום נוטל אחריות לביצוע העבירה ומביע חרטה. ברקע לעבירות עומדים דפוסי התמכרות לסמים, דפוסי התנהגות אימפולסיביים, קושי בעמידה בגבולות והתמקדות בסיפוק צרכיו המיידיים. כגורמי סיכון להישנות עבריינות, מנה שירות המבחן את חוסר היציבות שמגלה במסגרות חיו, קשייו בוויסות דחפיו, נטייה לאימפולסיביות, דפוסי התמכרות לסמים, קיומם של קשרים שוליים, אישיות בלתי בשלה וקשייו לעמוד בגבולות. כגורמי סיכוי לשיקום מנה שירות המבחן את גילו הצעיר, נטילת אחריות על מעשיו, היעדר הרשעות קודמות, הבנת הפסול והסיכון בהתנהגותו והשתלבותו בקבוצת עצורי בית בעת פיקוח המעצר. בהתאם להתרשמות שירות המבחן מנזקקות טיפולית של הנאשם התבקשה דחיית הדיון לשם בחינת מצבו ושלובו בטיפול.

בתסקיר המסכם צוין כי בתקופת הדחייה הנאשם הופנה לתוכנית טיפולית בעיר מגוריו המיועדת לצעירים בסיכון. הנאשם סירב להגיע לראיון שנקבע עמו, ומסר שאינו מעוניין להשתלב בטיפול. הנאשם שלל קיומה של בעיית

התמכרות לסמים ונזקקות טיפולית, מסר שצרך סמים לאחרונה לפני כחודשיים עם חבריו אך לשיטתו ביכולתו להפסיק את השימוש בסמים באופן עצמאי. הוזמן לביצוע בדיקות שתן לאיתור שרידי סם, ומתוך חמש בדיקות שאלו הוזמן ביצע בדיקה אחת שנמצאה חיובית לסם מסוג MDMA ובדיקה נוספת לא בוצעה בשל תקלה. על רקע קשייו לשתף פעולה כנדרש, התנגדותו לשתוף פעולה בתוכנית הטיפולית שהוצעה לו, צריכתו סמים והמשך מעורבות שולית בתקופה זו, שירות המבחן נמנע מהמלצה שיקומית בעניינו של הנאשם והמליץ על ענישה מוחשית של עבודות שירות על רקע גילו הצעיר והיעדר הרשעות קודמות.

ראיות לעונש

5. מר מוחמד שמלה, אחיו של הנאשם - העיד שרשם את הנאשם ליחידת הנוער במקום מגוריהם, הנאשם אמר לו שהוא צריך להשתנות וכי הוא ישתנה. המצב הרפואי של אביהם היה קשה וכך גם מצבה הכלכלי והחברתי של המשפחה. מתנצל בשם הנאשם, היום הוא אדם אחר, רוצה ללמוד ולהשתפר.

טיעוני הצדדים

6. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד איריס פיקר, הערכים המוגנים שבהם פגע הנאשם כוללים סיכון חיי אדם וסיכון שלומם של משתמשי הדרך. באשר לעבירת גניבת הרכב, עולה פגיעה בקניין ופגיעה בפרטיות. מדובר בנהיגה במהירות גבוהה וללא מורא למרות קריאות השוטרים, חציית רמזור אדום, אי מתן זכות קדימה תוך שהנאשם התנגש ברכב ובו אב ובתו התינוקת. הנזק הפוטנציאלי הוא עצום, ואך בנס האירוע הסתיים כפי שהסתיים. הנאשם היה מודע למעשיו, היו לו נקודות רבות בהן יכול היה להפסיק את המרדף, אך הוא היה נחוש להמשיך לבצע את העבירה. הסיבות שהובילו אותו לבצע את העבירה קשורות ברצון להימלט מגורמי אכיפת החוק ולהוביל את הרכב לשטחים. לנוכח האמור והפסיקה הנוהגת, עתרה המאשימה למתחם עונש הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר. מבחינת הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, מדובר בנאשם צעיר, אשר נטל אחריות ונעדר עבר פלילי. הוגשו שני תסקירי שירות המבחן, הראשון תאר את הודאת הנאשם תוך השלכת מעשיו על קשריו השוליים. שירות המבחן התרשם ממי שגבולותיו הפנימיים רופפים, עושה שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים ובאלכוהול. הנאשם ביצע בדיקת שתן נקייה ושירות המבחן ביקש דחיית לשם ביצוע בדיקות שתן נוספות. בתסקיר המשלים שהתקבל הנאשם ציין שעשה שימוש בסמים עם חבריו. הוא הופנה למרכז הטיפול בעיר מגוריו, אך הנאשם סירב לכך. הוא לא הגיע לארבע בדיקות שתן, ובבדיקה שביצע נמצא MDMA. שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית, אך המליץ על עבודות שירות בשל גילו הצעיר. לא ניתן לקבל את המלצת שירות המבחן מכיוון שהנאשם עצמו אינו מעוניין להשתלב בהליך טיפולי ואין כל בסיס לחרוג ממתחם העונש. אמנם הפסיקה קבעה עונש של 4 שנים, אך בשל גילו הצעיר והיעדר עבר פלילי, המאשימה עתרה לעונש של 3 שנות מאסר, מאסר על תנאי, פסילה בפועל ועל תנאי, ופיצוי לשני המתלוננים - האדם ממנו נגנב הרכב ולנפגעי התאונה.

7. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד יזהר קונפורטי, יש לאמץ את המלצת שירות המבחן. הענישה היא אינדיבידואלית, ואין מקום לגזור עונש חמור על אדם צעיר, נעדר עבר פלילי. הנאשם 1 נדון לעונש של 9 חודשי מאסר בפועל בהסכמה, בגין עבירת גניבת הרכב, אך זאת בשל היותו במעצר, ואין מקום להסיק שגניבת הרכב מובילה לעונש כאמור. הנאשמים הורשעו בגניבת הרכב בצוותא עם אחרים, לאור דיני השותפות, אך חלקם מתמצה בכך שהם קיבלו אותו מאחרים. נסיבות העבירה יכלו לאפשר עבירת קבלת רכב גנוב. הנאשם נהג ברכב לשם העברתו לשטחים. הוא נהג ברכב, אך אינו הגורם העיקרי בגניבתו. מדובר בבחור צעיר ובלתי בשל, שחטא עת נמלט מהשוטרים אשר כרזו לו. התוצאה של העבירה, היא שהביאה את המאשימה להגיש את כתב האישום בפני בית המשפט זה. נוכחותה של תינוקת ברכב שנפגע מעוררת רגש אצל כל אדם כולל

אצל הנאשם. ספק אם הנאשם צפה את הנזק הפוטנציאלי שיכול היה להיגרם. התאונה קרתה לאחר פנייה, כאשר לא אירעה תאונה חזיתית, אלא הם התנגשו בצד הרכב ושני כלי הרכב התהפכו על צידם. אין מדובר בהתנגשות חזקה מאוד, ואף אחד לא נפגע בגופו. היה קשה להוציאם מהרכבים בשל סיום תנועת הרכב על צדו. הנזק הצפוי היה גדול אך לא ארע. הנסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות עולות בתסקיר וקשורות ברקע משפחתי ובנסיבות חייו. בשל בעיות אישיות הנאשם נשר מבית הספר, לא הצליח להשתלב חברתית ולאחר מכן עבד באופן מזדמן וחבר לגורמים עברייניים. מדובר בבגיר צעיר, שיכולתו להבין את אשר הוא עושה מוגבלת. התנגדותו לניסיון טיפולי נוסף מצביעה על חוסר בשלותו. הנאשם צעיר ועומד לראשונה בפני בית משפט, ויש מקום להרתיעו שלא באמצעות מאסר. הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - הפגיעה של עונש מאסר בנאשם היא וודאית שכן וודאי תוביל לכך שיחבור לגורמים בעייתיים. הפגיעה במשפחה ברורה אף היא. הנאשם היה עצור כ-3 חודשים ובהמשך לכך היה בפיקוח אלקטרוני למשך 10 חודשים. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, שיתף פעולה, אין לחובתו עבר פלילי, וחלף זמן מאז ביצוע העבירה. לפיכך עתרה ההגנה לאמץ את המלצת שירות המבחן. באשר לרכיב הפיצוי - לאור משכו של ההליך, הגבלת החירות, העובדה שהנאשם אינו משתכר, ולנוכח הסכומים שפורטו כנזק, אין מקום למצות את זכויות הנפגעים בהליך זה, ויש להסתפק בפיצוי סמלי בלבד.

8. הנאשם טען שעשה טעות ולא יחזור עליה. הוא עובד עם אחיו הגדול, היום הוא בעל רישיון נהיגה ועובד.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

9. כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

הערכים החברתיים אשר נפגעו הם סיכון חייהם, שלומם ורכושם של המשתמשים בדרך, ופגיעה בתחושת הביטחון של הציבור, לצד הפגיעה בקניין. הימלטות משוטרים אשר מובילה למרדפים בכבישי ישראל פוגעת קשות בביטחון הציבור, בביטחון גורמי אכיפת החוק, ומסכנת באופן משמעותי את הביטחון האישי של המשתמשים בדרך. תופעת הנהיגה הפראית במהלך מרדפים עם המשטרה, תוך הפרה גסה של חוקי התנועה, יוצרת סיכון רב וחמור לכל הנוסעים בדרכים, ופוגעת בסדר הציבורי. תופעה זו, כמו גם העבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, אף מבטאת זלזול מופגן ובוטה בגורמי אכיפת החוק, והעדר מורא החוק. במקרים של מנוסה מרשויות החוק, הערכים החברתיים כוללים גם את יכולתן של הרשויות לאכוף את החוק ולהביא עבריינים לדין. בשל כך קיים צורך, ככלל, להטיל ענישה מחמירה בגין עבירות אלה (ראו ע"פ 7798/08 **מדינת ישראל נ' שביקוב** [22.1.09] וע"פ 4763/17 **ותד נ' מדינת ישראל** [29.1.18]; ע"פ 2519/14 **אבו קיעאן נ' מדינת ישראל** [29.12.14] וע"פ 8664/19 **בכר נ' מדינת ישראל** [8.3.20]).

בעבירת גניבת הרכב, קיימת פגיעה קשה בזכות לקניין. העבירה של גניבת רכב הוכרה זה מכבר כעבירה חמורה, הן על ידי המחוקק שקבע בגינה עונש של שבע שנות מאסר, והן על ידי בתי המשפט, אשר עמדו על הצורך להטיל בגינה ענישה מחמירה ומרתיעה, וזאת לאור הנזק הרב שנגרם כתוצאה מהעבירה זו, הן לבעל הרכב והן לציבור (נוכח העלאת פרמיות הביטוח) (ראו דברי כב' השופט הנדל בע"פ 2333/13 **סאלם נ' מדינת ישראל** [3.8.14] ודברי כב' השופט קרא ברע"פ 9269/17 **אבו עישא נ' מדינת ישראל** [15.1.18]).

עבירות הנהיגה ללא רישיון למי שמעולם לא הוציא רישיון ונהיגה ללא ביטוח, יוצרות, מעבר לסיכון לציבור, אף קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים אם תתרחש בעת נהיגה כזאת, וגורמות להטלתם על קופת הציבור (ראו רע"פ 665/11 **אבו עמאר נ' מדינת ישראל** [24.1.11]).

10. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה היא ברף בינוני-גבוה. הנאשם גנב ביחד עם עמוד 4

אחרים רכב ונהג בו אף שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה. משהבחין הנאשם בניידת משטרה, נמלט במהירות גבוהה והמשיך בנסיעתו אף שהשוטרים כרזו לו לעצור. הנאשם חצה צומת בו רמזור במופע אדום, פנה מבלי מתן זכות קדימה ופגע ברכב בו נסעו אב ובתו התינוקת. בעקבות התאונה שני הרכבים התהפכו על צידם ושלט דרכים נפל בעוצמה על רכב משטרה. נוסעי הרכבים חולצו והאב נפגע קלות. השילוב של גניבת רכב, נהיגה ללא רישיון נהיגה, הימלטות משוטרים, ופגיעה ברכב אחר אשר התהפך על צדו - מהווה פגיעה משמעותית בערכים המגונים.

על חומרת העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, ניתן ללמוד אף מהעונש המרבי הקבוע בצדה, של 20 שנות מאסר, וזאת לצד עונש של 7 שנות מאסר אשר קבע המחוקק בגין עבירה של גניבת רכב.

11. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש לתת את הדעת לכך שהנאשם ביחד עם אחרים גנב רכב, ואף שלא היה בידיו רישיון נהיגה ופוליסת ביטוח, נהג ברכב הגנוב. משהבחין בניידת משטרה, נמלט בנסיעה במהירות גבוהה והמשיך בנסיעתו אף שהשוטרים בניידת כרזו לו לעצור. הנאשם המשיך בנהיגה מהירה, תוך שעקף כלי רכב וחצה צומת בו רמזור עם מופע אדום. בהמשך לכך פנה במהירות ימינה מבלי שנתן זכות קדימה לרכב שפנה כדין במופע ירוק ברמזור בו נסעו אב ובתו התינוקת (ילידת 2017), והתנגש בו בעוצמה. כתוצאה מההתנגשות הרכבים התהפכו על צידם, ונדרשו כוחות חילוץ לשם חילוצם של הלכודים בשני כלי הרכב. עבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נעשתה ללא תכנון מוקדם ונראה כי ההמלטות מהשוטרים הייתה ספונטנית, אם כי בכל שלב של המרדף היה ביכולתו של הנאשם לחדול מהמשכו. עבירת גניבת הרכב בוצעה תוך חבירה של מספר מבצעים יחד. הנזק הפוטנציאלי בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, ובפרט במקרה שהנאשם אינו מחזיק ברישיון נהיגה, הוא רב וכולל סיכון משמעותי לפגיעה בחיי משתמשי הדרך ובשוטרים שביצעו את המרדף. הנזק שנגרם בפועל כולל פגיעה קלה של נהג הרכב שנפגע שכללה פצעי שפשוף וזכוכיות שחדרו לתעלת השמע באזנו וכן חתכים בידיו של השוטר שסייע בחילוץ הלכודים. התהפכות של הרכב על צדו בתאונת דרכים, יש בה אף כדי לגרום למורא ופחד לאב ולתינוקת, עד אשר חולצו על-ידי כוחות החילוץ. נוסף לכך נגרם נזק לרכב השברולט בסך כולל של כ- 53,000 ₪ ונזק כבד לרכב הגנוב. הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות קשורות לקשריו השוליים, נטייתו להתנהגות אימפולסיבית, קושי בוויסות דחפים וקושי לעמוד בגבולות.

בכל הנוגע לטענת ב"כ הנאשם לפיה חלקו של הנאשם בעבירת גניבת הרכב בצוותא התמצה בקבלת הרכב מאחרים, הרי שלא ניתן לקבל את הטענה, וזאת הואיל ועובדה זו, אשר קשורה בנסיבות ביצוע העבירה, אינה נזכרת בכתב האישום המתוקן שבו הודה הנאשם במסגרת הסדר הטיעון, ואף לא הוכחה כנדרש בהתאם להוראות סעיף 40 י' בחוק. עם זאת, בהעדר מחלוקת, ניתן לקבל את הטענה שתפקידו המרכזי של הנאשם בכל הנוגע לגניבה, היה בנהיגת הרכב לעבר שטחי איו"ש.

12. לעניין מדיניות הענישה הנוהגת יש לתת את הדעת למדיניות המחמירה בענישה בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, כפי שנקבעה בהלכת אבולקיעאן (ע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' אבולקיעאן [11.11.04]), שם הושת עונש של 4 שנות מאסר לנאשם שהורשע בעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה בנסיבות של מרדף והודגשה צפיית בית המשפט העליון כי רמת הענישה שאותה הכתיב, תיושם בפועל על ידי הערכאה הדיונית. בהמשך לכך, בית המשפט העליון הבהיר כי הלכת אבולקיעאן עומדת על כנה גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין בהקשר של מתחם העונש ההולם (ראו: ע"פ 285/13 מוסטפא נ' מדינת ישראל [24.10.13]; ע"פ 5981/15 מדינת ישראל נ' סלוצקי [5.7.16]).

13. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר במנעד רחב

כמפורט להלן:

א. בע"פ 1641/13 **אבו סביח נ' מדינת ישראל** (31.12.14), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, שימוש ברכב ללא רשות והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. הנאשם גנב רכב. למחרת, שוטרת הורתה לו לעצור. הנאשם נמלט בנסיעה מהירה והחל מרדף, במהלכו הנאשם סטה בפתאומיות ממסלול נסיעתו וגרם לנהגים לבלום ולסטות ממסלולם. במהלך מנוסתו ניסה מספר פעמים להתנגש בניידת. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם עונש של **60 חודשי מאסר בפועל** וכן הפעיל עונשי מאסר מותנים. נאשם בעל עבר פלילי עשיר. בית המשפט העליון קבע כי אמנם העונש הוא ברף הגבוה, אך מדובר בעונש הולם.

ב. בע"פ 6059/15 **סלאמה נ' מדינת ישראל** (10.8.16), דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם אשר הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר ונהיגה ללא רישיון נהיגה. הנאשם נהג ברכב ללא רישיון, עוכב לתחנת משטרה, ושוחרר. לאחר מכן, הנאשם פתח בנסיעה פרועה כשניידת משטרה דולקת אחריו. הנאשם חצה צמתים ברמזור אדום, ביצע עקיפות מסוכנות שאילצו נהגים לסטות מנתיב נסיעתם ולבלום. הנאשם פגע עם רכבו בניידת, התנגש בגדר הפרדה ונעצר. הנאשם בעל עבר פלילי מכביד. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר** והשית עליו עונש של **5 שנות מאסר בפועל** ובמצטבר הופעלו עונשי מאסר מותנים.

ג. בע"פ 1925/14 **עלוש נ' מדינת ישראל** (8.2.14), דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נהיגה בזמן פסילה והפרעה לשוטר. הנאשם נהג ברכב ללא רישיון כשהוא מסיע עמו שב"ח. משהורו לו השוטרים לעצור, החל הנאשם בנסיעה פרועה תוך שהוא עובר צמתים באור אדום וגורם לכלי רכב לסטות ממסלולם. התנהל מרדף על פני 50 ק"מ. הנאשם נעצר רק לאחר שגלגלי הרכב התפרקו. הנאשם בעל עבר פלילי משמעותי. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש שבין 3 ל-6 שנות מאסר** והשית עליו לעונש של **5 שנות מאסר בפועל**.

ד. בע"פ 5626/14 **לנקין נ' מדינת ישראל** (2.8.15), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר ונהיגה בזמן פסילה. הנאשם נהג ברכב נגד כיוון התנועה, שוטרים שחלפו במקום כרזו לו לעצור, אולם הנאשם פתח בנסיעה מהירה ופרועה במהלכה עקף כלי רכב בצורה מסוכנת, נכנס לצומת ללא מתן זכות קדימה, חצה צמתים באור אדום, נסע על שטחי הפרדה ונגד כיוון התנועה ונעצר לאחר שניידת משטרה התנגשה בו. הנאשם יצא מהרכב ונמלט רגלית. לנאשם עבר פלילי קל, וזהו מאסרו הראשון. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל** והשית על הנאשם עונש של **50 חודשי מאסר בפועל**.

ה. בע"פ 3300/16 **אבו ענזה נ' מדינת ישראל** (11.5.17), נדחה ערעורו של הנאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר ונהיגה ללא רישיון נהיגה. הנאשם לא נענה לקריאות שוטרים לעצור את רכבו והתקיים מרדף במהלכו הנאשם סטה למסלול הנגדי, גרם לנהגים לסטות ממסלולם, ועוד. הנאשם גרם לתאונה, שבה נהג הרכב שבו התנגש איבד את הכרתו לזמן קצר ואשתו נחבלה. הנאשם יצא מהרכב לאחר התאונה וניסה להימלט רגלית. לחובת הנאשם עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש שבין 3 ל-5 שנות מאסר בפועל** והשית על הנאשם עונש של **50 חודשי מאסר בפועל**.

ו. בע"פ 3703/19 **שביטה נ' מדינת ישראל** (14.11.19), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע

בעבירות של גניבת רכב, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ונהיגה ללא רישיון נהיגה. הנאשם נטל מפתח של רכב שהונח על חלון מבנה, פתח באמצעותו רכב וגנבו. הנאשם נהג אף שלא הוציא מעולם רישיון נהיגה. הרכב אותר על ידי המשטרה והחל מרדף במהלכו הנאשם נהג בפראות בתוך עיר, ויצר סיכון לכלי רכב ולהולכי רגל. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 2.5 ועד ל-5.5 שנות מאסר**. הנאשם בעל עבר פלילי, נדון לעונש של **48 חודשי מאסר בפועל** וכן הופעל מאסר מותנה (סה"כ 52 חודשים).

ז. בע"פ 2653/12 **אבו כף נ' מדינת ישראל** (24.4.13), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוט, גניבת רכב ונהיגה ללא רישיון נהיגה. הנאשם פרץ לרכב והחל לנהוג בו אף שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה וכשהוא בפסילה. הנאשם נהג באופן מסוכן, שוטרים כרזו לעברו אולם הנאשם המשיך בנסיעה פרועה, נסע על הנתיב הנגדי וסטה מהדרך, עד שהתנגש בעצים. הנאשם צעיר ובעל עבר פלילי. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם עונש של **4 שנות מאסר בפועל** וכן הפעיל מאסר מותנה. בית המשפט העליון קבע כי זהו עונש קל ודחה את הערעור.

ח. בע"פ 2336/14 **ווערינ' מדינת ישראל** (10.12.14), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, גניבת רכב וחבלה במזיד ברכב. הנאשם ואחרים פרצו לרכב ובהמשך נהג בו הנאשם. נידת משטרה הגיעה למקום והנאשם החל להימלט תוך נהיגה פרועה, במהירות גבוהה, זגזג בין נתיבים, עקף כלי רכב, ועוד. לבסוף הנאשם איבד את השליטה על הרכב עלה על מדרכה ונעצר. לרכב נגרם נזק. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל**. נאשם צעיר, ללא עבר פלילי ששיתף פעולה עם רשויות החוק. נדון לעונש של **40 חודשי מאסר**.

ט. בת"פ (מח' מר') 57803-02-18 **מדינת ישראל נ' אשכנזי** (17.4.19), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות של שימוש ברכב ללא רשות, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נהיגה ללא רישיון, הפרת הוראה חוקית ונהיגה בקלות ראש שגרמה תאונת דרכים. הנאשם שהה בחוות נוער בתנאים מגבילים, נטל ללא רשות מפתחות רכב, ונהג ברכב ללא רישיון נהיגה. כשהגיע למחסום משטרה, השוטרים סימנו לו לעצור. הנאשם האיץ את רכבו והתפתח מרדף במהלכו הנאשם נהג באופן פרוע ומסוכן ומהירות גבוהה, עד שפגע ברכב משטרה בו נהג שוט ואשתו ובתו נסעו ברכב. כתוצאה מהתאונה נפגעו נוסעי הרכב קלות. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם צעיר, בעל עבר פלילי נדון לעונש של **42 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

14. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי **מתחם העונש ההולם** הוא החל מ-**30 ועד 60 חודשי מאסר בפועל**.

15. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם, לחומרה או לקולה. סבורני כי אין מקום לקבל את המלצת שירות המבחן לענישה בדרך של עבודות שירות נוכח גילו הצעיר, וזאת לאור כל העולה בתסקירי שירות המבחן ביחס לגורמי הסיכון במצבו, להיעדר שיתוף פעולה מצדו של הנאשם, שלילתו נזקקות טיפולית וסירובו להשתלב בטיפול שהוצע לו, לאחר שבדיקה שמסר הצביעה על צריכת סמים. יתר על-כן, בטרם הטיעונים לעונש, עתר ב"כ הנאשם לאפשר קבלת תסקיר משלים אשר יאפשר לנאשם להשתלב בטיפול, ואולם הנאשם עצמו לא היה מעוניין בכך, וטען שהוא מעוניין לסיים את ההליך. מכאן, שלא קיים אפיק שיקומי אשר יצדיק חריגה כלשהי מהמתחם לקולה.

גזירת העונש המתאים לנאשם

16. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשם צעיר כבן 20, ביצע את העבירה בגיל 19, נשר בתום 10 שנות לימוד ממערכת החינוך על רקע בעיות התנהגותיות ו אלימות, ומאז מקיים קשרים חברתיים שוליים והחל לצרוך סמים ואלכוהול. ניסיונות של שירות המבחן לקשר עמו לא צלחו בהיעדר שיתוף פעולה מצדו וחוסר אונים מצד הוריו ביחס להתנהלותו וחוסר יכולתם להציב לו גבולות. נראה שלנסיבות חיו אלה קשר לביצוע העבירה כיום, ובעיקר נוכח חוסר גבולות וקשריו השוליים. הנאשם נעדר הרשעות קודמות. מובן שעונש מאסר ממושך יקשה על הנאשם בהיותו מאסר ראשון עבורו, ויש במאסר גם כדי לפגוע בעתידו התעסוקתי והאישי. הנאשם הודה באשמה, נטל אחריות מלאה למעשיו, הביע חרטה ומבין את הפסול שבהתנהגותו. עם זאת, הוא שלל נזקקות טיפולית וסירב להשתלב בטיפול שהוצע לו, אף שמסר בדיקת שתן שהצביעה על צריכתו סמים.

יש לתת משקל לכך ששירות המבחן המליץ על הסתפקות בעונש מאסר לנשיאה בדרך של עבודות שירות. מובן הדבר שלא ניתן לאמץ המלצה זו, וזאת בשל העדר התאמה בין ההמלצה לבין תוכנו של התסקיר אשר מצביע על העדר שיתוף פעולה של הנאשם עם ניסיונות לשלבו בהליך טיפולי, ובהעדר אפיק שיקומי אשר יצדיק חריגה כלשהי מן המתחם. ברם, יש לתת משקל מסוים להמלצת שירות המבחן, בגדרי המתחם.

כמו כן נתתי דעתי לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה לפני כשנתיים ימים, לתקופת המעצר הממשית שבה שהה הנאשם (קרוב לשלושה חודשים), לתקופה הממושכת שבה שהה הנאשם בפיקוח אלקטרוני, ולאחר מכן בתנאים מגבילים.

נתתי דעתי אף לכך שהנאשם 1 הורשע בעבירה של גניבת רכב בצוותא בלבד, והושת עליו במסגרת הסדר טיעון עונש מוסכם של 9 חודשי מאסר בפועל, לנשיאה מאחורי סורג ובריח.

17. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לכך שהנאשם לא שולב בכל טיפול הנדרש במצבו והוא שולל נזקקות טיפולית וכן להערכת שירות המבחן ממוקדי הסיכון במצבו ובכללם נטייתו להתנהגות אימפולסיבית, דפוסי התמכרות לסמים, התמקדות בסיפוק צרכיו המידיים, קשייו בעמידה בגבולות וקשריו השוליים.

18. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש בחלקו הנמוך של מתחם העונש, לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלוננים על הנזק שגרם להם הנאשם.

סוף דבר

19. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

- א. **30 חודשי מאסר בפועל**, בניכוי ימי מעצרו מיום 3.1.19 עד 25.3.19.
- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה או עבירת רכוש מסוג פשע.
- ג. פיצוי בסך 20,000 ₪ לשני המתלוננים שיחולק באופן הבא: סך של 18,000 ₪ למתלונן - עד התביעה 2 (נהג רכב השברולט שניזוק) וסך של 2,000 ₪ למתלונן - עד תביעה 1 (בעל הרכב)

שנגנב), על פי הפרטים שתמסור המאשימה. הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.9.21. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

ד. 12 חודשי פסילה בפועל מלהחזיק ברישיון נהיגה מיום שחרורו ממאסר. מובהר לנאשם כי עליו להפקיד את רישיון הנהיגה שברשותו או הצהרה מתאימה במזכירות בית המשפט בסמוך לפני מועד השחרור מהמאסר.

ה. שנתיים פסילה על תנאי מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדרים ביום 1.3.21 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון וגזר הדין. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787377, 08-9787336.

מכשירי הטלפון שנתפסו - יושבו לבעליהם.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ח טבת תשפ"א, 12 ינואר 2021, בנוכחות הצדדים.